

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Kontakty z Mediami i Informacja

KOMUNIKAT PRASOWY nr 47/09

4 czerwca 2009 r.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-8/08

T-Mobile Netherlands BV i in. / Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit

JEDNORAZOWE SPOTKANIE MIĘDZY PRZEDSIĘBIORSTWAMI MOŻE STANOWIĆ UZGODNIONĄ PRAKTYKĘ NIEZGODNĄ ZE WSPÓLNOTOWYM PRAWEM KONKURENCJI

Ustanowione w orzecznictwie Trybunału domniemanie istnienia związku przyczynowego między uzgodnieniem i zachowaniem na rynku, na którym działają odnośne przedsiębiorstwa, powinno zostać przyjęte przez sąd krajowy

Prawo wspólnotowe zakazuje porozumień i uzgodnionych praktyk między przedsiębiorstwami. Zgodnie z ustawodawstwem niderlandzkim, przez „uzgodnione praktyki” rozumie się wszystkie uzgodnione praktyki w rozumieniu prawa wspólnotowego.

W 2001 r. pięciu operatorów dysponowało w Niderlandach własnymi sieciami komórkowymi, a mianowicie Ben Nederland BV (obecnie T-Mobile), KPN, Dutchtone NV (obecnie Orange), Libertel-Vodafone NV (obecnie Vodafone) i Telfort Mobile BV [później O2 (Netherlands) BV, a obecnie Telfort].

W dniu 13 czerwca 2001 r. miało miejsce spotkanie przedstawicieli pięciu wspomnianych operatorów, które dotyczyło w szczególności o obniżeniu wynagrodzenia podstawowego dla dystrybutorów z tytułu pośrednictwa w zawieraniu umów abonamentowych począwszy od lub w okolicach 1 września 2001 r.

Decyzją z dnia 30 grudnia 2002 r. Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (niderlandzki organ ochrony konkurencji) stwierdził, że wspomnianych pięciu operatorów zawarło między sobą porozumienie lub uzgodniło wspólną praktykę. Doszedłszy do wniosku, że omawiane zachowania istotnie ograniczyły konkurencję i tym samym były zakazane przez prawo krajowe, Raad van bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit nałożył grzywny na zainteresowane przedsiębiorstwa. Przedsiębiorstwa te zakwestionowały tę decyzję.

College van Beroep voor het bedrijfsleven (sąd administracyjny II instancji dla sporów dotyczących handlu i przemysłu), do którego wpłynęło odwołanie, zwrócił się do Trybunału o wyjaśnienie pojęcia uzgodnionej praktyki, a w szczególności o wskazanie kryteriów oceny, czy uzgodniona praktyka ma cel antykonkurencyjny, a także o sprecyzowanie, czy jeżeli sąd krajowy bada istnienie uzgodnionej praktyki, to ma on obowiązek przyjęcia domniemanie istnienia

związku przyczynowego, ustanowionego przez Trybunał w tej dziedzinie oraz o określenie, czy domniemanie to obowiązuje również wtedy, gdy uzgodnienie zostało oparte tylko i wyłącznie na jednorazowym spotkaniu.

W przedmiocie kryteriów oceny, czy uzgodniona praktyka ma cel antykonkurencyjny

Na wstępie Trybunał przypomniał, że kryteria określone przez orzecznictwo Trybunału na potrzeby oceny, czy zachowanie ma na celu zapobieżenie, ograniczenie lub zakłócenie konkurencji mają zastosowanie niezależnie od tego, czy chodzi o porozumienie, decyzję związków przedsiębiorstw lub uzgodnioną praktykę. Jeżeli chodzi o definicję uzgodnionej praktyki, Trybunał sprecyzował, że praktyka ta oznacza rodzaj koordynacji pomiędzy przedsiębiorstwami, która wprawdzie nie prowadzi do zawarcia umowy we właściwym tego słowa znaczeniu, lecz świadomie pozwala na zastąpienie praktycznej współpracy przedsiębiorstw, zagrażając konkurencji.

Następnie Trybunał wskazał, że sformułował już określone kryteria pozwalające na dokonanie oceny, czy praktyka uzgodniona ma charakter antykonkurencyjny, w szczególności są to treść ustanawiających tę praktykę postanowień, obiektywne cele, do osiągnięcia których praktyka ta zmierza oraz kontekst gospodarczy i prawny, w jaki się ona wpisuje. Dla stwierdzenia antykonkurencyjnego celu wystarczy, aby praktyka mogła oddziaływać negatywnie na konkurencję. Innymi słowy, biorąc od uwagę kontekst prawny i gospodarczy, w jaki się wpisuje, musi ona być w stanie zapobiec, ograniczyć lub zakłócić konkurencję na wspólnym rynku.

Ponadto Trybunał sprecyzował, że uzgodniona praktyka może mieć cel antykonkurencyjny, nawet, jeżeli nie ma ona bezpośredniego związku z cenami konsumenckimi, dotyczy jedynie wynagrodzenia wypłacanego dystrybutorom z tytułu pośrednictwa w zawieraniu umów abonamentowych.

Trybunał podniósł również, że każda wymiana informacji pomiędzy konkurentami realizuje cel antykonkurencyjny, jeżeli może prowadzić do wyeliminowania niepewności związanej z zachowaniem planowanym przez odnośne przedsiębiorstwa, w tym - jak w niniejszej sprawie - z zachowaniem dotyczącym obniżenia podstawowego wynagrodzenia dystrybutorów. Na sądzie odsyłającym spoczywa obowiązek zweryfikowania, czy informacje wymienione podczas spotkania w dniu 13 czerwca 2001 r. mogły wyeliminować tę niepewność.

W przedmiocie obowiązku przyjęcia przez sąd krajowy domniemania istnienia związku przyczynowego ustanowionego w orzecznictwie Trybunału

Trybunał przypomniał, że pojęcie uzgodnionej praktyki obejmuje – poza uzgodnieniem przedsiębiorstw – zachowanie na rynku będące wynikiem tego uzgodnienia oraz związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nimi. W tym kontekście Trybunał sformułował w swoim orzecznictwie domniemanie istnienia związku przyczynowego, zgodnie z którym z zastrzeżeniem dowodu przeciwnego, który muszą przedstawić zainteresowane podmioty, przedsiębiorstwa uczestniczące w uzgodnieniu i działające na rynku uwzględniają informacje, które wymieniły ze swoimi konkurentami, ustalając swoje zachowanie na rynku.

Ponieważ wykładnia prawa wspólnotowego dokonywana przez Trybunał jest wiążąca dla wszystkich sądów krajowych państw członkowskich, sąd krajowy ma obowiązek przyjęcia wspomnianego domniemania istnienia związku przyczynowego.

W przedmiocie przyjęcia domniemania istnienia związku przyczynowego w przypadkach, gdy uzgodnienie zostało oparte tylko i wyłącznie na jednorazowym spotkaniu

Trybunał podniósł, że biorąc pod uwagę strukturę rynku nie można wykluczyć, że jednorazowe nawiązanie kontaktu może, co do zasady, być wystarczające, aby odnośne przedsiębiorstwa uzgodniły swoje zachowanie na rynku. Jeżeli dane przedsiębiorstwa zawierają porozumienie przy kompleksowym systemie uzgodnienia w przedmiocie licznych aspektów ich zachowania na rynku, mogą mieć one potrzebę regularnych kontaktów przez dłuższy czas. Natomiast jeżeli - tak jak w sprawie zawisłej przed sądem krajowym - uzgodnienie ma charakter punktowy i ma na celu harmonizację w zakresie pojedynczego elementu zachowania na rynku w odniesieniu do pojedynczego parametru konkurencji, jednorazowe nawiązanie kontaktu może być wystarczające dla zrealizowania antykonkurencyjnego celu, o który chodzi odnośnym przedsiębiorstwom.

W tej sytuacji, decydująca jest nie tyle liczba spotkań odbytych przez odnośne przedsiębiorstwa co fakt, czy kontakt, bądź kontakty, które miały miejsce, stworzyły tym przedsiębiorstwom możliwość wzięcia pod uwagę informacji wymienionych z ich konkurentami w celu ustalenia ich zachowania na danym rynku i świadomego zastąpienia praktycznej współpracy między nimi współpracą zagrażającą konkurencji. Z uwagi na fakt, że może zostać stwierdzone, że przedsiębiorstwa te doprowadziły do uzgodnienia i dalej działają na tym rynku, uzasadniony jest wymóg przedstawienia dowodu, iż uzgodnienie to nie miało wpływu na ich zachowanie na tym rynku.

W konsekwencji, w zakresie, w jakim przedsiębiorstwo uczestniczące w uzgodnieniu nadal działa na danym rynku, domniemanie istnienia związku przyczynowego pomiędzy uzgodnieniem a zachowaniem tego przedsiębiorstwa na tym rynku ma zastosowanie, nawet jeżeli uzgodnienie to zostało oparte tylko i wyłącznie na jednorazowym spotkaniu.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże w żaden sposób Trybunału Sprawiedliwości.

Dostępne wersje językowe : EN, DE, ES, NL, PL, RO

Pełny tekst wyroku znajduje się na stronie internetowej Trybunału

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=PL&Submit=rechercher&numaff=C->

Tekst jest z reguły dostępny od godz. 12.00 CET w dniu ogłoszenia.

W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę skontaktować się z

Ireneuszem Kolowcą

Tel. (00352) 4303 2793 Faks (00352) 4303 2053